

**Uunga siunnersuut: Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx,
xx.xx 2015-imeersoq**

Kapitali 1

Aalajangersakkat nalinginnaasut il.il.

§ 1. Siusinaartumik pensionisianik pisartagaqarnissamut pisinnaatitaanermut, qinnuteqartup danskisut innuttaassuseqarnissaa piumasaqaataavoq.

Imm. 2. Tamatumanili atuutinngilaq:

- 1) Inunnut Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaanni pineqartunut.
- 2) Inunnut qinnuteqarneq sioqqutilaarlugu sivikinnerpaamik ukiuni pingasuni Kalaallit Nunaani aalajangersimasumik najugaqarsimasunut.

§ 2. Siusinaartumik pensionisiaqalerniarnermut piumasaqaataavoq, qinnuteqartup Kalaallit Nunaanni, Nunat Avannarliit arlaanni imaluunniit nunami EØS-ip isumaqatigiissutaanik akuersisimasumi aalajangersimasumik najugaqartuunissaa.

§ 3. Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut piumasaqaataavoq, 15-inik ukioqalernermiit aammalu maleruagassat atuuttut toqqammavigalugit utoqqalinermi pensionisiaqalernermiit sivikinnerpaamik ukiuni pingasuni Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi Savalimmiuniluunniit aalajangersimasumik najugaqarsimanissaq.

§ 4. Inatsisartut peqqussutaanni matumani inuit, aappariittut naatsorsunneqartut tassaapput, katissimallutik aappariit, nalunaarsukkamik aappariit imaluunniit katissimannngikkaluarlutik aappariit minnerpaamik ukiumi ataatsimi inooqatigiissimasut.

Imm. 2. Katissimallugu aapparisaq, nalunaarsukkamik aapparisaq imaluunniit katissimannngikkaluarlugu aapparisaq isumaginninnerup iluani ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut aalajangersimasumik najugalittut § 22 naapertorlugu nuuppat, aappaasoq kisimiittutut isigineqas-saaq.

Kapitali 2

Pisartagalersinnaaneq katersisarnerlu

§ 5. Inuit 18-inik ukioqalersimasut taamaattorli sulisinnaassutsimikkut timikkut tarnikkuluunniit innarlerneqarsimasut, siusinaartumik pensionisianik pisartagaqalersinnaatitaapput.

§ 6. Siusinaartumik pensionisiat inunnut timimikkut imaluunniit eqqarsartaatsimikkut ataa-vartumik innarlerneqarsimasunut pisartagarilersinneqarsinnaapput.

§ 7. Tamakkiisuusumik siusinaartumik pensionisiaqarsinnaatitaassagaanni, piffissami 15-inik ukioqalernermit siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarneq sioqqullugu Kalaallit Nu-naanni, Danmarkimi Savalimmiuniluunniit sivikinnerpaamik piffissap 5/6-ani najugaqarsimannissaq piumasqaataavoq. Tamakkiisuusumik siusinaartumik pensionisiaqalernissamut piumasqaat eqqortinnejqarsimannngippat, siusinaartumik pensionisiat aningaaasartaasa amerlassusiit piffissap najugaqarfiusimasup aamma 15-inik ukioqalernermit pensionisiaqalersinneqarneq sioqqullugu piffissap 5/6-ia tunngavigalugit aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 3

Siusinaartumik pensioneqalersinnaanermut qinnuteqarneq, qulaajaavagineqarneq sulilersitsiniaanerlu

§ 8. Siusinaartumik pensionisiaqalersitsisinnaanerup isummerfiginnginnerani, sutigut tamatigut qulaajaanikkut misissuiffigineqassaaq, ilumut qinnuteqaateqartoq sulileqqissinnaanissaa siunertalarugu suliniuteqartoqarsinnaanersoq, taamaattorli takujuk § 9, imm. 2.

Imm. 2. Qinnuteqaateqartoq qulaajaaffigineqassaaq. Qulaajaanermilu ersersinniarneqassal-lutik qinnuteqaateqartup piginnaasai, ilumut qinnuteqaateqartup sulisinnaalernissaq siunertalarugu suliniuteqarfigineqarnermigut sulisinnaassutsini tamakkerlugu imaluunniit ilaannakortumik pissarsiareqqissinnaaneraa.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip qulaajaasoqarneranut atatillugu nalilersimassappagu, sulisinnaassuseq inuup pineqartup immikkut suliniuteqarfigineqarneratigut ineriertortinnejqarsinnaasoq, taava kommunalbestyrelse tamatuminnga aalajangiissaq qinnuteqartorlu piginnaanngorsaaqqinnissamut innersuullugu.

§ 9. Piginnaanngorsaaneq pinngitsoorneqarsinnaavoq, qulaajaanerup takutippagu ilumut piginnaanngorsaanissaq siunertarineqartumut kinguneqartitsinavianngitsoq, aammalu pineqartup sulilersinnaanissaa annertusaavagineqarsinnaanavianngitsoq.

Imm. 2. Piginnaanngorsaanissaq innuttaasunut pinngitsoortinnejqarsinnaavoq arlaatigut takussutissaqartinnejqarpat, imaluunniit immikkuullarissumik maluginiarneqarsinnaasimappat, pineqartoq sulilernissaminut piukkunnaateqaranilu siunissami piukkunnaateqalersinneqarsinnaanavianngitsoq.

Imm. 3. Piginnaanngorsaanissaq immikkoorluinnartutigut pinngitsoortinnejqarsinnaavoq, piffimmi najugaqarfigisami suliniuteqarnissamut periarfissat ajornavissimassappata.

Kapitali 4

Siusinaartumik pensionisiaqarnermut maalaaruteqartarfik

§ 10. Naalakkersuisut pilersissavaat arlaannulluunniit pituttorsimanngitsumik namminerisaminik qitiusumik inisisimasumik siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi maalaaruteqartarfik isumasioqatigiit pilersissavaat.

Imm. 2. Naalakkersuisut siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi maalaaruteqartarnerni isumasioqatigiit suleriaasissaanut tunngasut maleruagassiornissaat suliarissavaat, siunnersui-soqatigiinnullu ilaasortat pineqartup siulittaasuanit innersuussisoqarnera naapertorlugu qini-gaaffiup naanissaa sioqqullugu soraarsitsisinnaassallutik aammalu siunnersuisoqatigiinni ilaasortat akissaatit pillugit aalajangersaasassallutik.

§ 11. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfik siulittaasoqassaaq inatsisilerituutut ilinniagaqarsimasumik, allanillu marlunnik ilaasortaqaqassalluni. Siulittaasoq aammalu ilaasortat ukiut sisamat atuuttussanngorlugit toqqarneqartassapput. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfiup suliffeqarnikkut, isumaginninnikkut, peqqissutsikkut, ilinniartitaanikkut aammalu nakorsaqarnikkut immikkut ilisimasaqartuussapput. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmil ilaasortat inuttut suliffeqarnikkullu immikkut ilisimasatik toqqammavigalugit toqqarneqartassapput.

Kapitali 5

Sulisinnaaneq pillugu naliliineq, nalileeeqqinneq aalajangiinerlu.

Sulisinnaassutsimik nalilersuineq

§ 12. Qinnuteqaateqartup sulisinnaassusaa nalilersuiffigeriarlugu pineqartup tamakkiisumik sulisinnaassusiata procentia naatsorsorneqartassaaq.

Sulisinnaassuseq nalilersoqqittariaqarpoq

§ 13. Siusinaartumik pensionisiaqartinneqarsimasut aammalu 60-it inorlugit ukiullit, sulisinnaassusiat ukiut tallimakkaarlugit nalilersuiffigineqaqqinnejarlutillu aalajangiivigineqartassapput.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaqartitsinermi akissaatit allanngortinneqaratik ingerlatiin-narneqassapput, tamatumani naliliiffigineqarsimappat pineqartup sulisinnaassusia allannguu-teqarsimanani siusinaartumik pensionisiaqarnissamut tunngavigineqarsimasut allannguuteqar-simanngitsut.

Imm. 3. Nalilerneqarsimappat innuttaasup sulisinnaassusia malunnaateqarluartumik allann-guuteqarsimasoq, taava siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi pisartagaritinneqartut an-nikillisillugilluunniit qaffasinnerusunngorlugit aaqqiivigineqarsinnaapput.

Imm. 4. Nalilerneqarsimappat innuttaasup siusinaartumik pensionisiaqartinneqarnissaminut piumasaqaatigineqartut naammassisinnaajunnaarsimagai, taava siusinaartumik pensionisiaqartitsarneq unitsinnejassaaq.

Imm. 5. Sulisinnaassutsip naliliiffigineqaqqinnissaa pinngitsoorneqarsinnaavoq, innuttaasoq § 9 imm. 2-mut pineqartunut ilaasutut naliliiffigineqarsimassappat aammalu ilimanaateqarsi-mappat sulisinnaassutsip tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pissarsiareqqissinnaassagaa.

Imm. 6. Naalakkersuisut aalajangersaavigissavaat sulisinnaassutsip procentilorsornissaanut aalajangersakkat qanoq ilusilersorneqassanersut.

Uppernarsaatit aalajangiinerlu

§ 14. Sulisinnaassutsip naliliiffigineqarnera naliliiffigineqaqqinneralu §§ 12 aamma 13 naapertorlugit kommunalbestyrelsimit nalilersuiffigineqaqqittassapput.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsip sulisinnaassuseq pillugu paasisutissinneqarnertik toqqam-mavigalugu aalajangersaasassapput:

- 1) Nalunaarusiaq ilinniarsimanermut suliffeqarnermullu tunngatillugu inuup pineqartup piginnaasaanik unammilligassaanillu ersersitsisoq, aammalu suliniutaasinnaasunik pineqartup sulisinnaassusianut tunngatillugu aqqutissiuussiniarlunilu annertusaaniarnermini kommunalbestyrelsip aallartissimasaanik allaaserinniffiusoq.
- 2) Sullissinermi nalunaarusiaq, tamatumani nassuarneqarsimassalluni suna tunngavigalugu pineqartup sulisinnaassusia ataavartumik annikillisimanersoq.

Kapitali 6

Pensionisiaqartitsinerit annertussusaat

§ 15. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisoq annikinnerpaamik pisartagarineqarsinnaasoq, qinnuteqaateqartut sulisinnaanera 51%-imiit 75% tikillugu annertussuseqarsimassappat.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiassat annikinnerpaat ukiumut tas-saapput § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa affaat.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisianik ilanngaassisoqassaaq, pisortanit pensionisiat saniati-gut siusinaartumik pensionisiallip immaqalu katissimallugu apparisaata, nalunaarsukkamik apparisaata inooqatigisaataluunniit, tassunga ilanngullugu Inunnut Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit Isumaqtigiiressuaanni aalajangersakkat malillugit isertitaasa akileraaruteqaataasussat § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaaffiisa affaat ilanngullugit 28.000 kr.-it sinnersimappatigit siusinaartumik pensionisiat ilanngarneqassapput. Katissimallugu apparisaap, nalunaarsukkamik apparisaap inooqataasuluunniit isertitarisinhaasaannit 100.000 kr.-it siilliit ilanngullugit naatsorsorneqassanngillat.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiat annikinnerpaat §§ 20 aamma 21 naapertorlugit isertitigut tunngaviit affaannik ikilisinneqassapput, § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa affaat ilanngullugit 28.000 kr.-it ilanngaatigalugit.

§ 16. Akunnattumik siusinaartumik pensionisiaqartitsisoqassaaq qinnuteqaateqartup sulisinhaassusia 26%-ip 50%-illu akornanni annertussusilerneqarsimappat.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat akunnaatsumik annertussusillit ukiumut tassaapput § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa 2/3-ii.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisianik ilanngaassisoqassaaq, pisortanit pensionisiat saniati-gut siusinaartumik pensionisiallip immaqalu katissimallugu aapparisaata, nalunaarsukkamik aapparisaata inooqatigisaataluunniit, tassunga ilanngullugu Inunnut Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit Isumaqatigiissutaanni aalajangersakkat malillugit isertitaasa akileraaruteqaataasussat § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaaffiisa pingajorarterutaat ilanngullugit 28.000 kr.-it sinnersimappatigit. Katissimallugu aapparisap, nalunaarsukkamik aapparisap inooqataasulluunniit isertitarisinhaasaannit 100.000 kr.-it siullit ilanngullugit naatsorsorneqassanngillat.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiat akunnattumik annertussusillit §§ 20 aamma 21 naapertorlugit 2/3-nik ilanngarneqassapput, § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa pingajorarterutaannik ilallugit 28.000 kr.-inik ilanngarlugit.

§ 17. Qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqartinneqassapput, innuttaasut 0 – 25%-ip akornanni sulisinhaassuseqartut.

Imm. 2. Qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiassat imm. 1-mi taaneqartut tunngavigalugit 109.000 kr.-upput.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisianik ilanngaassisoqassaaq, pisortanit pensionisiat saniati-gut siusinaartumik pensionisiallip immaqalu katissimallugu aapparisaata, nalunaarsukkamik aapparisaata inooqatigisaataluunniit, tassunga ilanngullugu Inunnut Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit Isumaqatigiissutaanni aalajangersakkat malillugit 28.000 kr.-it sinnersimappatigit. Katissimallugu aapparisap, nalunaarsukkamik aapparisap inooqataasulluunniit isertitarisinhaasaannit 100.000 kr.-it siullit ilanngullugit naatsorsorneqassanngillat. 400.000 kr.-it inorlugit isertitaqarnermi pensionisiat siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa 20 pct-ii sinnerlugit apparneqassanngillat, siusinaartumik pensionisiallit nammineq isertitaqanngippat, taamaattorli isertitat 400.000 kr.-it sinnerpatigit siusinaartumik pensionisiaqartitsisoqarunnaassalluni.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiat pillugit naliliisoqaqqissaaq, qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqartinneqartoq ukiumut akileraarusigassanik 80.000 kr.-it sinnerlugit nammineq sulinermigut isertitaqarsimassappat. Taamatut pisoqartillugu siusinaartumik pensionisiat sulisinhaassutsip nalilersoqqinneqarnerani unitsinneqarallassapput.

Imm. 5. §§ 20 aamma 21-ni taaneqartutut qaffasinnerpaamik pensionisiat 100 %-imik appar-
tinneqassapput, isertitatigut toqqammaviusut 28.000 kr.-inik ilanngarlugit qaffasinnerusimas-
sappata.

§ 18. § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat akinik iluarsiinermut naleqqer-
suut Naatsorsueqqissaartarfimmit naatsorsorneqartoq tunngavigalugu iluarsineqassapput. Siu-
sinaartumik pensionisiat qaammatini 12-ni kingullerni annertussusissaat akit il.il. 1. julimi
naatsorsorneqarsimanerat toqqammavigalugit annertussusilerneqartassapput. Akit nutaat tun-
niunneqartartussat naatsorsuinerup kingorna 1. januaarimiit atutilersinneqartassapput.

Imm. 2. Akit il.il. pillugit nalilersuinerit annertussusaat 1. januarimiit toqqammavigineqaler-
sussat pillugit Naalakkersuisut avammut nalunaaruteqartassapput.

§ 19. Siusinaartumik pensionisiaqartitsineq § 17 naapertorlugu immikkut naliliisoqarnerati-
gut ukiumi ataatsimi alloriarfiusumi aammalu nalinginnaasumik suliffeqalersinnaanissaq tikil-
lugu ukiumi ataatsimi tunniunneqartallartussatut pisartagaqaatinngortinnejarsinnaavoq,
naak siusinaartumik pensionisiaqartinneqartup sulisinnaassusia eqqarsaatigalugu taamak an-
nertutigisumik pisartagaqartinneqarnissaa nalinginnaasumik ajornartussaagaluartoq. Tamatu-
mani aallaaviussaaq siusinaartumik pensionisiaqartinneqartoq najugaqarfingisamini naaper-
tuuttumik suliffissarsinissaminut periarfissaqarsimassanngippat. Kommunalbestyrelsi pisus-
saaffeqarpoq ataavartumik sulissutigissallugu siusinaartumik pensionisiaqartinneqartup naa-
pertuuttumik suliffissarsisinnanissaq aqutissiuusseqataaffigissallugu.

Kapitali 7

*Siusinaartumik pensionisiaqalersitsinermi naatsorsueriaaseq, ukumoortumik iluarsiissute-
qartarneq assigisaalu*

Pisartagaqartitsilernertermi naatsorsueriaaseq

§ 20. Siusinaartumik pensionisiaqalersussanngornera aalajangiiffigineqareersorlu, pisarta-
gassat annertussusissaat naatsorsorneqassapput siusinaartumik pensionisiaqalernissap kingor-
na akileraarutitigut isertitassat naatsorsorneqarneri toqqammavigalugit.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiassat siullermeersumik tunniunneqareernerisigut taavalu
ukiup tulliuttup naanissaata tungaanut siusinaartumik pensionisiassat annertussusissaat piffis-
sami akileraarutitigut isertitassat toqqammavigalugit naatsorsuineq ingerlanneqassaaq, tam-
tumanilu ukiup iluitsup ingerlanerani isertinneqartussat tagginneqassallutik.

§ 21. Siusinaartumik pensionisiassat annertussusissaat naatsorsuiffigineqartassapput 1. ja-
nuarimi tamatumani lu toqqammavigineqartassallutik ukiup naatsorsuiffiup kingulliup akile-
raarutitigut qanoq isertitaqarfiusimanera toqqammavigalugu.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiassatut tunniunneqartussat ukiup ingerlanerani qanoq allanngortinneqarnissaat naatsorsorneqartassapput, tamatumanilu aallaaviussalluni siusinaartumik pensionisiaqartup inuttut aningaasatigut isertitaqarnera toqqammavigalugu. Pisartagari-neqartunik allannguineq qaammatip tulliuttup aallaqqataaniit pisussanngorlugu naatsorsorneqartassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartinnejartoq isertitassani akileraarusersorneqartussap ilaa naartunini erninilu pissutigalugu annaasussanngorsimappagit, siusinaartumik pensionisiassai piffissami sulinngiffeqarnissaanut tunngatillugu annaasassai aaqqiisutigineqassapput.

Isumaginninnikkut ulloq unnuarlut angerlarsimaffimmut nuuttoqarneratigut

§ 22. Siusinaartumik pensionisialik isumaginninnikkut angerlarsimaffimmut nuukkuni, tas-sanilu pisortat najugaqarneranut tunngatillugit aningaasartuutit isumagisussaasimappagit, qaammammi nuuffigisaani tullianilu pisartagarisai allanngortinneqassangillat. Tamatuma kingorna siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi pisartagaritinnejartup qaffasinnerpaap 20%-ia aallaavigalugu, takuuk § 17, tamatumani siusinaartumik pensionisiaqartoq allatigul-luunniit isertitaqartarsimagaluarpat tunniunneqartalissapput..

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaqartoq tassannga pisartagarisamigut saniatigut akileraarusersugassanik isertitaqartarsimaguni, ulloq unnuarlut isumaginninnikkut angerlarsimaffimmi najugaqarnerminut akiliutissaa tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit annertus-susiliivigineqassaaq. Taamatulli akiliutissaq saniatigooralugu akileraarusersugassatut isertita-risaasa 60%-ia sipporlugu annertussusilerneqarsinnaanngilaq.

Napparsimavimmi uninnganeq, nunatsinni avataanniluunniit

§ 23. Siusinaartumik pensionisiassat allannguuteqassanngillat, siusinaartumik pensionisiaqartoq nunatsinni nunattaluunniit avataani napparsimavimmi uninngassagaluarpat.

Eqqartuussiviit isumagisaannik arlaatigut uninngatinneqarneq

§ 24. Siusinaartumik pensionisiat allanngortinneqassanngillat, pineqartoq eqqartuussivit-sigut aalajangiineq toqqammavigalugu arlaani uninngatinneqartussanngorpat.

Eqqartuunneqartoq isertitsivimmiiittussanngortinneqartussanngorpat il.il.

§ 25. Siusinaartumik pensionisiarineqartut allannguuteqartinnejassanngillat, pineqartup qaammatit 4-at tikillugit isertitsivimmiiittussanngortinneqarneratigut.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiat qaammammi nuutsinnejarfiusumi tullianilu al-lanngortinneqassanngillat, tamatumali kingorna pisartagarineqarsinnaasut § 17 naapertorlugu

20%-iannik annertussuseqartumik siusinaartumik pensionisiaqartoq:

- 1) Tarnimmikkut napparsimasut uninngaviannut unitsinnejarsimappat.
- 2) Danmarkimi nunatsinniluunniit pinerluttaalisitsinermut inissiisarfiisa arlaanut qaammatit sisamat sinnerlugit uninngasussanngortinneqarsimappat.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu isertitsivimiitsinnejarnermi pisortat arlaasa isumagisaannik kaasarfimmussaanik allatigullu akissarsitinnejartarsimappat imaluunniit suliffeqarnermigut isertitaqartarsimappat, tamakku siusinaartumik pensionisiaqarnerminit isertitassaanit ilanngaatigineqartassapput, taamaattorli pineqartoq pensionisiassami (qaffasinnerpaaffissai aallaavigalugit) minnerpaamik 20%-ii pissarsiarisussanngorlugit aaqqiivigineqassallutik.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiassat tunniunneqaqqitalissapput, imm. 2 naapertorlugu qaammatip 1-t pineqaatissinneqarsimalluni angerlartitaappat imaluunniit iperagaasimappat.

Kapitali 8

Tapisiat

Meeqjanut tapit

§ 26. Siusinaartumik pensionisiallit meeqjanut 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuisussaatiataasut meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqatigissavaat. Tapiutit tapiutigineqartassapput pilersuisussaatitaaneq toqqaannartumik pilersuinerunersoq imaluunniit meeqjanut akilersuutinik akiliisarnikkut eqquutsinnejarnersoq apeqqutaatinnagu.

Imm. 2. Pilersuisussaatitaaneq meeqjanut akilersuutinik akiliinikkut eqquutsinnejarpas, aningasat meeqjanik akilersuutinik tigusisinnaatitaasumut il.il. meeqjanut kiisalu qitornavissiartaarnermi tapinut Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat naapertorlugin tunniuneqartassapput.

Imm. 3. Meeqjanut tapit siusinaartumik pensionisiaqartunut nunattalu avataanut nunassisimasunut tunniunneqartussaanngillat.

§ 27. Meeqjanut tapiutit tunniunneqartarunnaassapput kinguliini patsisissaatitaasut arlaat eqquutsinnejanganngippat:

- 1) Meeqjanut inuuusuttunullu ikorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat imaluunniit pisortanit tamakiisumik pilersorneqarpas.
- 2) Meerarisaq ilinniagaqarnersiutinik pisarpat, matuman aamma suliutigaluni ilinniagaqarnerup nalaani tamatumunnga malittarisassat malillugit pisartagaqarsimappat.
- 3) Meerarisaq katisimalluni aappariinnut meeqqamulluunniit nammineq pilersuisussaatitaalersimappat.

§ 28. Meeqqamut tapeq nalinginnaasumik meeqqanut tapip agguarneratigut naatsorsorn-eqarsimasoq qaamatikkaartumik ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aalajangiiffi-gineqarsimanera toqqammavigalugit tunniunneqartassaaq, takuulli imm. 3.

Imm. 2. Pilersuisut tamarmik siusinaartumik pensionisiaqartuusimappata, siusinaartumik pensionisialinnut tamanut meeqqamut ataatsimut tapisiaq ataaseq tunniunneqartassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartoq meeqqamut tapimik akiliisussanngortitaasimap-pat, allatut isikkoqartumik akiliuteqartarnissaq isumaqatigiissutigineqarsimanngippat ukiup affakkaartumik tapisiaq tunniunneqartassaaq.

Imm. 4. Meeraq pineqartoq siusinaartumik pensionisialimmi najugaqarsimassanngippat, aammalu siusinaartumik pensionisialik akiliuteqartarnissamut pisussaaffilerneqarsimappat, meeqqamut tapeq inersimasumut akisussaatinneqartumut tunniunneqartassaaq.

Inummut tapit

§ 29. Inummut tapit pisariaqartitanik pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqartassapput, ingerlaavartumik pisartakkatut sivisu-nerpaamik ukiumut ataatsimut atuuttussatut aalajangersarneqartunik imaluunniit inuuniarnermi pisariaqartitanut matussutissatut ataasiaannartumik ikorsiissutitut.

Imm. 2. Inummut tapisiat utertillugit akileqquneqarsinnaapput:

- 1) illersorneqarsinnaanngitsumik aningaasanik aqtsinerlunneq pissutigalugu inummut tapisiat tunniunneqarsimappata, imaluunniit
- 2) siusinaartumik pensionisialik inummut tapiutinik pisartagaqartoq kingusinnerusukkut aningaasanik, piffissamut pineqartumut inummullu tapiutit assinganik siunertaqartumik pissar-sisimappat.

Imm. 3. Utertillugit akileeqqusineq aatsaat piumasarineqarsinnaavoq, siusinaartumik pen-sionisialimmut tapinik tunniussinermut atatillugu utertitsisussaatitaaneranik ilisimatinneqar-simappat aammalu piumasaqaatigineqarpoq uppernarsaaserneqarsimappat.

Imm. 4. Inummut tapisiat siusinaartumik pensionisialinnut nunatta avataani aalajangersima-sumik najugalinnut tunniunneqarneq ajorput.

Kapitali 9

Allaffissorneq

§ 30. Inuit nunatsinni najugaqartut siusinaartumik pensionisiaqalernissamik, meeqqat tapi-inik inummullu tapinik qinnuteqaataat, kommunimut najugarisamut qinnutigineqartassapput. Inuit kommuneqarfiiit killilersugaanerisa avataanni najugallit siusinaartumik pensioni-siaqalernissamik, meeqqanut tapisiaqalernissamik inummullu tapiliussanik qinnuteqaatertik Naalakkersuisunut tunniuttassavaat.

Imm. 2. Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit isumaqatigiissataat naapertorlugu siusinaartumik pensionisiaqalernissamik qinnuteqaat Naalakkersuisunut tunniunneqartassaaq.

Imm. 3. Inuup nammineerluni qinnuteqarsimangitsup siusinaartumik pensionisiaqalernissaa pillugu kommuni najugarisaq suliassamik aallartitsiniarluni inuup pineqartup kissaatigisaannut naapertuussimappat aalajangiisinnaavoq.

§ 31. Qinnuteqaatip tunniunneqarnerata aammalu piumasaqaataasut naammassineqarnerisa kingorna qaammatip qinnuteqarfiusup tulliata aallaqqaataa aallarnerfigalugu siusinaartumik pensionisianik pisartagaqarsinnaatitaalerneq kommunalbestyrelsimit atuutilersinneqartassaaq.

§ 32. Inuit siusinaartumik pensionisiallit qinnuteqaqqaanngikkaluarlutik utoqqalinermi pensionisianik pisartagaqalissapput utoqqalinermi pensionisiaqalersinnaaneq naak taakkuninnga pisartagaqartinneqarnissaq qinnutigingngikkaluarlugu angusimagunikku, inatsit manna tunngavigalugu pisartagarineqartut tamarmik ingerlaannartumik unitsinneqassapput.

Kapitali 10

Paasissutissiisussaatitaaneq, siusinaartumik pensionisiat atorunnaarsinneqarnerat misissu-inissamullu pisinnaatitaaffik

§ 33. Siusinaartumik pensionisiallip kommuni imaluunniit Naalakkersuisut ilisimatittusaavai isertitatigut atugarisani allannguiteqarsimappata imaluunniit aningaasaqarniarnermi toqqammavigisat allannguiteqarsimappata, imatut paasillugu pisartagaqarsinnaanermut toqqammaviousut nalilersoqqinnejarnissaat pisariaqalersimasoq, soorlu pisartakkat unitsikkallartussanngortinneqarnerannik atorunnaarsinneqarnerannilluunniit kinguneqarsimasinnaallutik.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiat tunniunneqartarnerat unitsinneqassaaq, pisartagaqr-titsinermut toqqammaviousut atorunnaarsimassappata.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartinneqartup imm. 1 naapertorlugu ilisimaarinninnini imaluunniit ilisimaarinnittariaqarnini naapertorlugu paasissutissiinissani sumiginarsimاغuniuk imaluunniit eqqunngitsumik tunngaveqarluni siusinaartumik pensionisiassanik pissarisarsimaguni, taava eqqunngitsumik tunngaveqarluni pissarsiarisimasani utertittussanngus-savai. Tamatuma saniatigut communalbestyrelsi pisinnaatitaavoq ingerlaavartumik pensionisiarineqartunit allaninngaanniit matussusiissalluni, tamatumanili pineqaratik meeqqanut tapisiat.

§ 34. Kommunalbestyrelsip pisussaaffigivaa siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi tunniunneqartartut nakkutigissallugit, tassuunalu nakkutigissallugu siusinaartumik pensionisiaqarnissamut pisartagaqartariaqanngitsut pissarsitinneqartannginnissaat.

Kapitali 11

Tunniussaqarneq

§ 35. Siusinaartumik pensionisiat tapiusinnaasullu tunniunneqartassapput qaammatikkaartumik siumoortumik.

§ 36. Siusinaartumik pensionisiaqartinneqartup imm. 1 naapertorlugu ilisimaarinninnini imaluunniit ilisimaarinnittariaqarnini naapertorlugu paasissutissiinissani sumiginnarsimاغuniuk imaluunniit eqqunngitsumik tunngaveqarluni siusinaartumik pensionisiassanik pissarisarsimaguni, taava eqqunngitsumik tunngaveqarluni pissarsiarisimasani utertittussanngus-savai. Taamatut aalajangiisimanerup nassataraa, kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaasoq in-unnut ataasiakkaat pensionisiaassa tunniunneqartarnerannut atatillugu nalinginnaasumik maleruagassat ileqqutullu atorneqartut avaqqullugit tunniussisarnissaminut, taamaasiornik-kullu qulakteerniarneqassasoq siusinaartumik pensionisiallip inuuniernermini aalajangersi-masumik akilertakkani akilertarsinnaallugillu saniatigut inuussutissaqarnissaminut akis-saqarniartassasoq.

§ 37. Siusinaartumik pensionisiaqarnissamut piumasaqaataasut eqqortinneqarunnaarpata pisartagaqartitsineq qaammatip tulliuttup naaneranit unitsinneqarnissaa kommunalbestyrel-simit aalajangiiffigineqassaaq. Tunniunneqartartunilli unitsitsineq, nunanut avannarternut imaluunniit nunanut allanut EØS-imik isumaqatigiisummut atasunut nuunnermi piuma-saqaatinik suli eqquutsitsiffiusimappat, Kalaallit Nunaat qimallugu nuunnermi qaammatip nuuffiusup naanerani pisassaaq.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiallip maqaasineqarluni nalunaarutigineqarneraniit qaammatit pingasut qaangiunneranni uumaneralu uppermarsarneqarsinnaanngippat pisartagaqartitsineq qaammatip tulliup aallaqqaataanit unitsinneqassaaq. Siusinaartumik pensionisiaqarneq atuukkunnaassaaq, siusinaartumik pensionisiaqarnerup unitsinneqarneraniit ukiup ataatsip qaangiunnerani siusinaartumik pensionisiallik suli uumanersoq uppermarsarneqarsin-naanngippat. Taamatut pisoqarsimatillugu siusinaartumik pensionisiassat unitsitsigallarnerup nalaani pineqartussaagaluit tunniunneqanngitsoornissaat.

Imm. 3. Katissimallutik appariit, nalunaarsukkamik appariit inooqatigiittulluunniit aap-pariit arlaat toqusimassappat, toqukkut qimanneqartup qaammatini marlunni tulliuttuni qaammatip naanissaata tungaanut aapparisimasami pisartagarisimasai pissarsiarisinnaasasavai.

Kapitali 12

Ilannaasiisinnaatitaaneq

§ 38. Siusinaartumik pensionisianit inuttullu tapinit ilanngaassisinnaaneq aatsaat pisin-naavoq, akiitsut pisortanut akiligassaasimasut pinngitsaaliisummik akilerneqarnissaat aala-jangiiffigineqarsimappata.

Imm. 2. Ilanngaassisarnissamut isumaqtigiiissuteqartoqarsimalluniluunniit pinngitsaaliinik-kut ilanngaassisoqartarnissaa imm. 1 saniatigut pisortat oqartussaaffiinut tunngassuteqarsi-manngippata, tamakku atorsinnaassanngillat.

Kapitali 13

Naamagittaalliuuteqarsinnaaneq

§ 39. Inatsisartut Inatsisaat manna toqqammavigalugu kommunalbestyrelsimit aalajangiisi-mannerit inatsisartut peqqussutaat Inunnik Isumaginninnerup aqunneqarnera aaqqissuusaaner-alu pillugit aalajangersakkat naapertorlugit Isumaginninnermi Maalaaruteqartarfimmut sulias-sanngortinneqarsinnaapput, taamaattorli takuuk imm. 2.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi isumasioqatigiit siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut itigartitsilluni imaluunniit sulisinnaassutsip annertussusia pillugu nalili-inerit nalileeqqilluniluunniit aalajangiinerat §§ 12 siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmut suliassanngorteqqinnejarsinnaapput. Innuttaasup aalajangiin-ermik tigusineranit sap.ak. sisamat qaangiutsinnagit naammagittaalliuut siusinaartumik pen-sionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmut apuutereersimassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmit aala-jangikkat, ingerlatsiveqarfinnut allanut suliassanngorteqqinnejarsinnaanngillat.

Kapitali 14

Aningaasalersuineq naatsorsuuserinerlu

§ 40. Siusinaartumik pensionisianut, meeqqat tapiinut inuttullu tapinut aningaasartuutit kommuninit tamakkiisumik akilerneqartassapput, takuuk § 44.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiallit kommunit agguataarnerisa avataani aalajangersima-sumik najugaqartut pensionisiaannut, meeqqanut tapisiaannut inummullu tapisiaannut anin-gaasartuutit Nunatta Karsianit akilerneqartassapput.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiallinut Kalaallit Nunaata, Danmarkip Savalimmiulluun-niit avataanni aalajangersimasumik najugaqartunut, siusinaartumik pensionisianut aningaasar-tuutit Nunatta karsianit akilerneqartassapput.

Imm. 4. Inatsisartut peqqussutaannik aqutsinermut aningaasartuutit oqartussaasutut akisus-saasumit akilerneqartassapput.

§ 41. Qaammatit ukiup naanerata kingorna kingusinnerpaamik kvartalip siulliup qaangiun-neraniit qaammatip ataatsip qanngiutinnginnerani kommunimi siusinaartumik pensionisianik

pisartagaqartut pillugit kisitsisitigut paasissutissat kommunalbestyrelsip Naalakkersuisunut nalunaarutigissavai.

Imm. 2. Paasissutissat nalunaarutigineqartussat imarisassaat ilusilersorneqarnissaallu pillugit malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.

Kapitali 15

Atuutilersitsinermi ikaarsaariarnermilu aalajangersakkat

§ 42. Inatsit 1. januar 2016-imiit atuutilissaaq.

Imm. 2. Tamatuma kingunerisaanik Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 7. maj 2007-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

§ 43. Innuttaasut siusinaartumik pensionisiaqalersimasut aammalu inatsisip matuma atuutilernerani 60-inik ukioqalersimanngitsut, inatsisartut inatsisaat manna toqqammavigalugu ukiut tallimat qaangiutinnginnerini sulisinnaassusertik pillugu naliliiffingeqassapput. Innuttaasut siusinaartumik pensionisiaqalernissamut akuerineqarsimasut aammalu inatsisip atuutilernerani 60-inik ukioqalereersimasut, piumagunik sulisinnaassusertik pillugu nalilsortissinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu inatsisip atuutilerneranit ukiut tallimat qaangiutsinnagit inatsisip atuutilernerani siusinaartumik pensionisiaqartitsinermik naliliisoqarsimanngippat siusinaartumik pensionisiallit sinneruttut siusinaartumik pensionisianut annerpaajutitanut nuussapput.

Imm. 3. Inatsisip atuutilernerani siusinaartumik pensionisiallik 60-ileereersimappat imaluuniit § 9, imm. 2 naapertorlugu nalunaarutaappat § 17 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiassat annerpaaffissaat tunniunneqassapput, tamatumani 80.000 kr.-it sinnerlugit isertitaqarsimanermi naliliisoqaqqissanani, siusinaartumik pensionisiallip sulisinnaassutsimi naliliiffeqqinnejarnissaa qinnutigingippagu.

Imm. 4. Inatsisip atuutilernerani inunnut 60-iliisimanngitsunut siusinaartumik pensionisiaqalersimasunut sulisinnaassutsip naliliiffigeqqinnejarnissaata tungaanut siusinaartumik pensiosiat imaassapput:

- 1) siusinaartumik pensionisiallimmut kisimiittumut ukiumut 109.000 kr.-it,
- 2) appariinnut, appaanna siusinaartumik pensionisiaqarpat, apparisaa pisortanit pensiosianik sunilluunniit pisartagaqanngippat ukiumut 109.000 kr.-it,
- 3) appariinnut, tamarmik siusinaartumik pensionisiaqarsinnaatitaappata ukiumut 163.500 kr.-it.
- 4) appariinnut, appaa siusinaartumik pensionisiaqarpat appaalu utoqqalinermi pensiosiaqarpat ukiumut 166.334 kr.-it.

Imm 5. Imm. 4-mi taaneqartut annertussusaat aaqqiivigineqartassapput Nunatsinni Naatsorsueqqissaartarfiup akinik iluarsiinermut naleqqersuataa (reguleringspristal) toqqammavi-

galugu. Siusinaartumik pensionisiat qaammatini 12-ini kingullerni annertussusissaat akit il.il. 1. julimi naatsorsorneqarsimanagerat toqqammavigalugit annertussusilerneqartassapput. Akit nutaat tunniunneqartartussat naatsorsuinerup kingorna 1. januaarimiit atuutilersinneqartassapput.

Imm. 6. Annertussusiliussat iluarsisat 1. januaarimit Naalakkersuisunit tamanut nalunaa-rutigineqartassapput.

Imm. 7. Siusinaartumik pensionisianik ilanngaassisooqassaaq, pisortanit pensionisiat sani-atigut siusinaartumik pensionisiallip immaqalu katissimallugu aapparisata, nalunaarsukkamik aapparisata inooqatigisaataluunniit isertitaasa, tassunga ilanngullugu Inunnut Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit Isumaqtigiissutaanni aala-jangersakkat malillugit siusinaartumik pensionisiat sinnerpatigit:

- 1) Siusinaartumik pensionisiallimmut kisermaamut ukiumut 28.000 kr.-it.
- 2) Aappariit tamarmik siusinaartumik pensionisiaqarsimappata ukiumut 42.000 kr.-it.
- 3) Aappariinnut, aappaanna siusinaartumik pensionisiaqarpat, aapparisaa pisortanit pensionisianik sunilluunniit pisartagaqanngippat ukiumut 42.000 kr.-it.
- 4) Aappariinnut, aappaanna siusinaartumik pensionisiaqarpat aappaalu utoqqalinermi pensionisiaqarpat ukiumut 70.000 kr.-it.

Imm. 8. Siusinaartumik pensionisiat isertitat akileraaruteqaataasussat qaffakkiartorneri naapertorlugit isertitassatut killiliussat makku aallaavigalugit ilanngarneqartassapput atorun-naarsinneqarlutilluunniit:

- 1) Siusinaartumik pensionisiallimmut kisermaamut ukiumut 180.000 kr.-it.
- 2) Aappariinnut, tamarmik siusinaartumik pensionisialinnut ukiumut 270.000 kr.-it.
- 3) Aappariinnut, aappaanna siusinaartumik pensionisiallimmut aappisaalu pisortanit pensionisianik sunilluunniit pisartagaqanngitsumut ukiumut 270.000 kr.-it.
- 4) Aappariinnut, aappaanna siusinaartumik pensionisiallimmut aappaalu utoqqalinermi pensionisiallimmut ukiumut 300.000 kr.-it.

Imm. 9. Siusinaartumik pensionisiat isertsissutigineqarneranni annertussusiineq pillugu malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.

Imm. 10. Akit tunniuttakkallu annertussusissaattut killiliussat imm. 4-8-mi taaneqartut ato-runnaassapput, inatsisip atuutilernerani siusinaartumik pensionisianik nalileeqqittoqareerpat kingusinnerpaamillu inatsisip atuutilerneranit ukiut tallimat qaangiunnerini.

§ 44. Inatsisip atuutilereernerani ukiut tallimat ingerlanerini siusinaartumik pensionisianut meeqqanullu tapiissutinut aningaasartuutit affaat nunatta karsianit affaallu kommunimit § 26 naapertorlugu akilerneqassapput. § 29 naapertorlugu inummut tapinut aningaasartuutit kom-munimit akilerneqassapput.

Kim Kielsen